Montage Samnytt. Bild: Faksimil Facebookgrupp / Samnytt

“De grundlurar hela svenska folket” – medborgare slår tillbaka mot vindindustrins svartmålning av kritik

Publicerad 2025-05-06

Att protestera mot vindkraft kan göra dig till klimatförnekare, faktaresistent – eller i värsta fall Putins nyttiga idiot. I ett mejlutskick från vindkraftsindustrins lobbyister som riktar sig till svenska kommunpolitiker kopplas vanliga svenskars oro och kritik till en rysk påverkansoperation. Samnytt har kontaktat kritiker ute i kommunerna för att höra deras syn på att bli misstänkliggjorda, förlöjligade och utestängda från den demokratiska processen kring etableringen av vindkraftsindustrier i deras närmiljö.

Ett statligt finansierat utbildningsprogram, Vindkraft online, som Samnytt tidigare rapporterat om, producerat av PR-byrån Westander i samarbete med Uppsala universitet, har skapat upprörda känslor bland medborgare som engagerat sig i motstånd mot storskaliga vindkraftsprojekt. I PR-materialet ges politiker vägledning i hur man hanterar kritiker av vindkraft.

LÄS ÄVEN: Landets politiker utbildas i vindkraft – vindkraftsindustrins egen PR-byrå leder kursen

Av vindkraftsindustrins lobbybyrå Svensk Vindenergi beskrivs samtidigt de som ifrågasätter vindkraftsprojekten ofta som faktaresistenta, klimatförnekare – och i värsta fall som delaktiga i en rysk påverkansoperation.

Det som alltså ser ut som en samlad påverkansoperation från en ekonomiskt stark vindkraftsindustri gentemot politiker, för att vinna fördelar i konflikter som uppstår med vanliga människor som tvingas se sina bostäder förlora i värde, naturområden förstöras och fiskevatten utarmas, verkar alltså ha trappats upp.

För många som engagerat sig mot storskalig vindkraft, särskilt i kustnära och glesbefolkade områden där både natur och livsmiljö påverkas, har detta väckt starka reaktioner.

LÄS ÄVEN: Vindkraftsindustrin pressar politiker att godkänna projekt – kritiska invånare stämplas "klimatförnekare" och "rysk påverkan"

Kritiken handlar inte bara om själva energiprojekten, utan om hur vanliga medborgare upplever att deras ifrågasättanden möts med misstänkliggöranden istället för sakliga argument – eller inte bemöts alls. Resultatet är en utbredd känsla av ilska, förvirring och djup orättfärdig stigmatisering.
"Skämmes – säger jag bara"

Samnytt har tidigare varit i kontakt med ingenjören Sven Willén, bosatt i Smedjebacken i Dalarna, i samband med vår rapportering om hur fastighetsvärdet på familjens bostad sjönk till följd av planerade vindkraftverk i närheten – och hur bankerna därefter nekade lån.

LÄS ÄVEN: Hotet från vindkraften halverade värdet på Svens och Görels hus

Vi frågar Willén om han vill kommentera att bli kallad klimatförnekare och del av en rysk påverkansoperation:
– Det där är ju så att det inte går att bemöta, för det är så huvudlöst. Jag tycker att det har gått över gränsen för förtal. Det Ryssland sysslar med i Ukraina är fruktansvärt, så att bli ihopkopplade med detta reagerar jag riktigt illa på.

Sven Willén. Foto: Privat Faksimil

Willén berättar vidare om hur banken nu anser att deras fastighet inte duger som säkerhet, som en följd av vindkraftsprojektet, att detta är den verklighet han och hans fru lever i. Och att "sådana här idiotbeskyllningar" är enklare att bemöta med verifierbara fakta.

Vi frågar om han känner till PR-byrån Westander och deras lobbyarbete för vindkraftsindustrin:
– Westander är ju inte kloka på någon fläck, de tjänar ju pengar på det här. Han fortsätter:
– Var någonstans finns empatin i den här branschen? Jag kan inte för mitt liv förstå hur de fungerar, när de ställs inför människor som får sina liv förstörda. Det är en gåta för mig. Vad är det för individer som jobbar i den här branschen?
Han sammanfattar sina känslor inför att bli utpekad som klimatförnekare och agent åt Putin:
– Skämmes! Skämmes, säger jag bara.

Vi pratar med Peter Berglund, ingenjör i Dalarna, som varit aktiv i Nätverket mot vindkraftsindustrier på Högsvedjan och Tjärdalsberget i Sundsvalls kommun, där man bland annat har gått ut med budskapet: "Vi säger NEJ till att vår natur och bygd ska få irreparabla skador och vi säger NEJ till Sundsvalls kommuns förslag att upplåta mark till två storskaliga vindindustriparker, Högsvedjan och Tjärdalsberget."

LÄS ÄVEN: AVSLÖJAR: Flera tidigare miljöbrister hos kollapsade vindkraftverket

Till Samnytt säger Peter Berglund:
– När det gäller vårt län, Västernorrland, så har vi nästan dubbelt så mycket vindkraftsproduktion som något annat län i Sverige. Grundproblemet är att det finns ingen demokrati, varken från länsstyrelsen – de har ingenting att säga till om – eller regering.

Menar du att ni inte får ta del av den kraft som produceras?
– Ta del och ta del. Det är ju inga ersättningar som utgår överhuvudtaget. Det är ju bara snack.
“De har inga argument kvar”

Lotta Holmén, från Torslanda, är teknologie doktor i fysikalisk kemi och aktiv i organisationen Motvind. Till Samnytt säger hon att hon är väldigt kritisk till att Formas ger ut skattepengar till den här typen av PR-projekt för vindkraftsindustrin.

När vi frågar hur hon vill kommentera att bli kallad klimatförnekare, svarar hon att det är nonsens:
– Jag är inte klimatförnekare, jag kan inte svara för all andra som är emot vindkraft, men vindkraft leder till högre CO2 utsläpp än tex kärnkraft, så det är ett märkligt argument.

Det är de vanliga anklagelserna. Man är Putinvän, eller klimatförnekare. Nazist också kanske. De har ju inga argument, uppenbarligen.
Lotta Holmén, Torslanda

När vi ställer frågan om hur hon upplever att bli utpekad som en del av en rysk påverkansoperation skrattar hon:
– Det är de vanliga anklagelserna. Man är Putinvän, eller klimatförnekare. Nazist också kanske. De har ju inga argument, uppenbarligen. Hon fortsätter:

– Och varför skulle Ryssland vara intresserade av att Sverige inte bygger vindkraft? Det är ju snarare tvärtom, för då blir vi beroende av rysk gas. Jag är helt säker på att de har påverkat De gröna [Die Grünen, red anm], i Tyskland, och göra dem beroende av rysk gas. Hon utvecklar:

– Hela vindkraftsbranschen är ett politiskt projekt och det är finansierat av skattebetalarna. Det finns verkligen ingenting som är bra med vindkraft. Det är inte hållbart varken ekonomiskt, socialt eller miljömässigt.

LÄS ÄVEN: Så vill vindkraftsbolag omvandla Sveriges kust

Och när det gäller snedvridningen i medierna så menar Holmén att SVT aldrig skulle säga ett enda negativt ord om vindkraft och att de konsekvent mörklägger historier om människor som drabbas av vindkraftens konsekvenser på fruktansvärda sätt. Hon avslutar:

– Jag tycker det är dåligt för miljön och dem som drabbas, och framför allt hotar det vår välfärd pga att det inte fungerar ekonomiskt. På systemnivå blir priset alldeles för högt.
Hon menar också att det inte fungerar rent tekniskt och hänvisar till det senaste strömavbrottshaveriet i Spanien.

LÄS MER: “Grön omställning” kan ha vållat gigantiskt strömavbrott i Spanien

”De grundlurar hela det svenska folket”

Peter Ronelöv Olsson är kustfiskare och fritidspolitiker i Blekinge. Han har som ordförande i SFPO, Sveriges fiskares producentorganisation, engagerat sig i motståndet mot planerad storskalig havsbaserad vindkraftsindustri i och kring vad han menar är Sveriges bästa fiskevatten.

Redan 2023 uppmärksammades han i samband med att en armada bestående av ett 40-tal fiskebåtar demonstrerade mot utbygganden av havsbaserad vindkraft, som han menade var på väg att döda hela fiskeribranschen. Till SVT sade han då:

– Vi gör det här för att vi har en statsminister som för att få fler röster i Stockholm säger ja till vindkraft som kan ta död på fisket.

LÄS ÄVEN: Ornitologer kräver: Börja riva vindkraft och rädda Sveriges örnar

När Samnytt pratar med Peter Ronelöv Olsson och frågar honom om hur han ser på vindkraftsindustrin svarar han:
– Det är ingen vacker industri. Vad vi är motståndare till är att man vill lägga havsbaserad vindpark på det bästa fiskeplatserna.
Han menar att man inte är intresserad av en sansad diskussion utan bara pekar – här ska vi vara. Att vindkraftsindustrin inte har några krav på sig överhuvudtaget.

Peter Ronelöv Olsson. Foto: Faksimil Facebook

Vi frågar om det fungerar att mötas med politikerna.
– Nej, nej, inte om det här. Allt startade med den stora tänkaren Per Bolund från Miljöpartiet som sade att vi lägger det ute i havet, för det är ju ändå ingen där. Och det är ju en korkad tanke. Han fortsätter:
– Det är ju en arbetsplats och matproduktion som är bra för Sverige. Varför finns det ingen politiker som vill lyssna och göra det rätt?

Det är en stor jävla falsk lögn, alltihop. De grundlurar hela det svenska folket.
Peter Ronelöv Olsson, Ordförande SFPO

Vi ställer frågan om hur han vill kommentera att han och andra som är kritiska till vindkraftsprojekt i mejlutskick riktade till kommunpolitiker beskrivs som faktaresistenta, klimatförnekare och som en del av en rysk påverkansoperation:
– Det är en stor jävla falsk lögn, alltihop. De grundlurar hela det svenska folket.

Bild: Svea Vind offshore webbplats

LÄS ÄVEN: Stora lönsamhetsproblem för vindkraften

Vi frågar Stig Edfast, även han engagerad i motstånd mot storskalig vindkraftsutbyggnad genom Nätverket mot vindkraftsindustrier på Högsvedjan och Tjärdalsberget i Sundsvalls kommun, om hur han känner inför att beskrivas som faktaresistent, klimatförnekare och som en del av en rysk påverkansoperation. Edfast skrattar:
– Nej, jag jobbar inte för Putin. Herregud, alltså. Det handlar om att man förstör stora områden, att vi engagerar oss för natur och friluftsliv.

LÄS ÄVEN: Myndighet: Rysk propaganda att vindkraft är opålitligt

Utbyggnaden av vindkraft engagerar – både hos förespråkare och kritiker. Samtidigt som behovet av fossilfri energi lyfts fram som avgörande för klimatmålen, väcker utpekandet av motståndare som desinformatörer och säkerhetsrisker frågor om var gränsen går för legitim kritik.

Medborgare som ifrågasätter storskaliga projekt i sina närområden efterlyser saklig dialog, öppenhet och respekt för olika perspektiv. Reaktionerna på utbildningsmaterialet Vindkraft online och mejlutskicket från Svensk vindenergi visar att konflikten kring vindkraft inte i första hand handlar om energi – utan om en industri som allt oftare demoniserar sina kritiker och där bristen på tillit, demokrati och den underordnade roll medborgaren tilldelas i den så kallade gröna omställningen blir allt tydligare.

……
Från: https://samnytt.se/de-grundlurar-hela-svenska-folket-medborgare-slar-tillbaka-mot-vindindustrins-svartmalning-av-kritik